

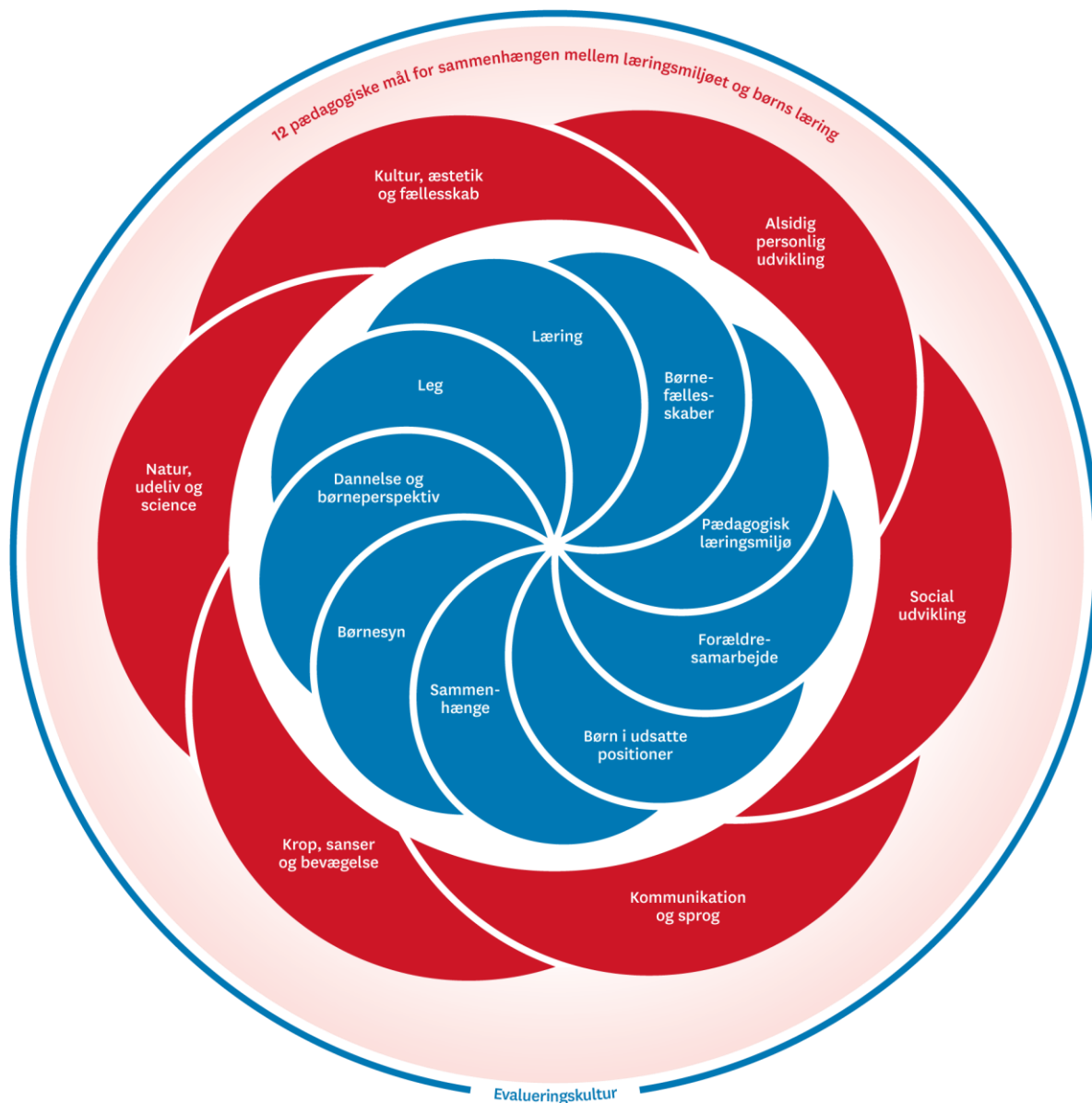
Pædagogisk læreplan for

Vuggestuen Angolavej

2024

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse, den tilhørende bekendtgørelse, samt Børne- og Ungepolitik for Tårnby kommune. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [EMU](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at

udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Børne- og Ungepolitik for Tårnby kommune

Politikken er gældende i årene 2019-2022 og gengives i uddrag og kan læses i sin helhed i "Tårnby kommune, Sammenhængende Børne- og Ungepolitik 2019-2022."

Vision:

"Børn og unge i Tårnby kommune skal udvikle sig personligt, fagligt og socialt, så de får mod på livet og på deltagelse i et demokratisk samfund, hvor centrale værdier er ligeværdighed, fællesskab og solidaritet.

Alle børn og unge skal være en del af fællesskabet.

Ethvert barn og ung har unikke egenskaber, interesse, evner og læringsbehov."

Værdigrundlag:

"Vi ønsker, at vores børn udvikler sig til livsduelige og nysgerrige mennesker, der har mod på livet og har lyst til at lære.

Tårnby kommune støtter, i samarbejde med forældrene, børnenes færdigheder og kompetencer til at møde verdenen og livet som stærke, sociale og robuste mennesker, der tror på sig selv og tager ansvar for eget liv og for fællesskabet.

Vi vægter inddragelse af børnenes stemme højt med det formål, at de får mest mulig medbestemmelse over deres ønsker for fremtiden sammen med deres forældre."

I vores opgaveløsning, lægger vi vægt på:

- At give børn og unge erfaringer med at være sammen med andre.
- At børn og unge får indarbejdet de etiske og moralske værdier, der er grundlaget for vores samfund som et naturligt udgangspunkt for deres aktiviteter.
- At børn og unge respekterer hinandens forskelligheder og grænser.
- At børn og unge oplever tryghed og samhørighed i et miljø uden mobning.
- At børn og unge omgives af nærværende, tillidsvækkende og omsorgsfulde voksne.
- At medarbejdere og forældre har ansvar for at skabe respekt for sociale og kulturelle forskelle.
- At børn og unge udvikler forståelse for levevilkårs og livsstils betydning for sundhed, trivsel og livskvalitet.
- At skabe fysiske rammer, der indbyder og motiverer til aktiv leg, fysisk aktivitet og motorisk udvikling.
- At børn gives mulighed for læring i alle kommunale institutioner og nærmiljøer.
- At forældre inddrages og er de vigtigste medspillere i en succesfuld udvikling og læring hos den enkelte.
- At alle børn og unge gives mulighed for at blive så dygtige de kan.
- At familier med børn og unger, der har et særligt behov, tilbydes tidlig professionel forebyggende og koordineret indsats.
- At alle kommunale institutioner skaber inkluderende fællesskaber.
- At medarbejderne skaber sammenhænge og muligheder på tværs af alle overgange i børn og unges liv.
- At ethvert skift i børns liv skal være præget af størst mulig tryghed.

Hvem er vi?

Her beskrives kort stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for det pædagogiske arbejde.

Fysiske rammer, Legeplads og udemiljø

Vuggestuen Angolavej er en af Tårnby Kommunes nyere institutioner, der modtog de første børn i september 2009. Vi er beliggende på Vestamager tæt på Kalvebod Fælled og Amager Naturpark. Vuggestuen er normeret til 36 børn i alderen 0-3 år.

På Angolavej er vi i alt 10 faste medarbejdere, samt faste tilkaldsvikarer. Vi er 6 pædagoger, heraf en af pædagogerne er lederen af huset, 3 pædagogmedhjælpere og 1 køkkenansvarlig. Derudover modtager vi desuden pædagogstuderende i praktik samt praktikanter fra folkeskolen og personer i løntilskud. Rengøringen i vuggestuen varetages af Tårnby Kommunes rengøringsassistenter.

Når man kommer ind ad indgangsdøren til vuggestuen, træder man ind i et fællesrum hvor der er højt til loftet med et helt fantastisk lysindfald. I fællesrummet er der indrettet et område med ribbe og madrasser til bevægelses lege og et hus, der er indrettet med legekøkken. I vores fællesrum har vi også en afdeling, hvor der er børn, der sover inde i krybber. Derudover har vi et større soverum, hvor børnene sover på madrasser. Ydermere har vi et lille område med halvtag udenfor, til nogle få barnevogne.

Personalet er fordelt således, at der er 2 pædagoger og en pædagogmedhjælper tilknyttet hos Brumbasserne og Sommerfuglene, og på Larvestuen er der 1 pædagog (souschef), 1 medhjælper og en pædagogstuderende tilknyttet. Til hver stue er vi normeret til 12 børn.

Vores legeplads er en legeplads med mulighed for fysiske udfoldelser, den er indrettet med flere små læringsmiljøer, der kan skabe rum til fordybelse for det enkelte barn såvel som for den samlede børnegruppe. Bagerst på legepladsen står et legetårn, som består af et legehuse, en hængebro og et tårn med tilhørende rutsjebane, som indbyder til at kravle, klatre og gå på trapper. Legepladsen rummer tillige en cykelbane, som blandt andet strækker sig igennem en lille granskov, hvor der er mulighed for at gå på opdagelse eller gemme sig. Dele af legepladsen er delt op med kastanjehegn, blandt andet er vores store sandkasse indhegnet, så børnene har mulighed for at fordybe sig. Vi har flere små bede på legepladsen, der giver mulighed for dufte- og sanseoplevelser i form af blomster og urter.

Foran Larvestuen har vi en lille have med træer, som året rundt tiltrækker mange forskellige fuglearter. Haven består desuden af et legehuse, et bord/bænkesæt og forskellige bærbuske.

For at understøtte barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse, arbejder vi gennem dagens gang med læringsmiljøer, hvor vi arbejder ud fra barnets nærmeste udviklingszone.

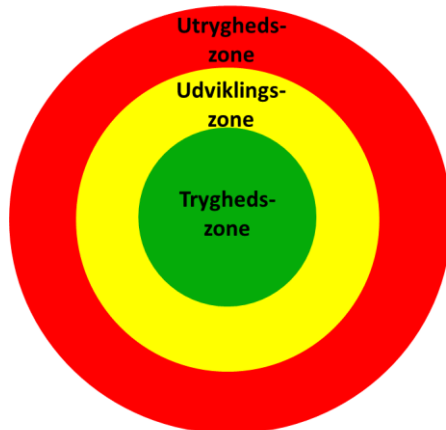
Zone for nærmeste udvikling:

Den nærmeste udviklingszone kendetegnes ved, at der skal tages udgangspunkt i det sted, hvor barnet er. Dernæst at vise og guide barnet til dets næste udviklingstrin. Den nærmeste udviklingszone er den zone, der opstår mellem, hvad barnet kan mestre alene, og hvad barnet kan mestre under guidning. Det vil sige, at barnet skal udfordres, men ikke mere end, at barnet alligevel skal kunne følge med og dermed opnå en succesoplevelse.

1. Kan selv: Ligger udfordringen inden for det, barnet kan klare alene, sker der ingen udvikling.

2. Kan ikke endnu: Ligger udfordringen uden for barnets nærmeste udviklingszone vil barnet føle sig frustreret, og der vil ikke opstå læring.

3. Kan med hjælp: Ligger udfordringen derimod inden for barnets nærmeste udviklingszone, vil der ske en læring.

Madkultur

Måltidet er en vigtig del af vores kultur her i vuggestuen. Vi værdsætter at kunne tilbyde børnene et sundt og varieret måltid. Maden skal være indbydende at se på med farver, struktur og forskellig konsistens, og vi skal sammen med børnene begejstres over, hvor godt den smager.

Ved måltidet opdeler stuen børnene i små spisegrupper. Vi opfordrer og støtter børnene i at være selvhjulpne. Alt efter alder deltager børnene aktivt i måltidet, eksempelvis ved at hente madvognen, smøre sin mad selv, hente hagesmækker og i det hele taget bliver delagtiggjort i de funktioner, der er omkring måltidet. Her i vuggestuen er der 3 faste måltider formiddag, frokost, og eftermiddagsmad. Derudover er der, for de børn der møder tidligt, tilbud om morgenmad fra kl 6.45-7.15.

Værdigrundlag og målsætning

Vi vil skabe rammer for børn, der medvirker til at fremme deres trivsel, læring, udvikling og dannelse. Børnene skal opleve tryghed, nærvær og omsorg fra de voksne, som ser og forstår barnets behov. Læringsrummene skal give børn og voksne tid til fordybelse og indflydelse på egen aktivitet, da vi mener, at barnets kompetencer udvikles i samspil med andre mennesker. Vi lægger derfor stor vægt på de relationer der bliver skabt via børnenes hverdag her i vuggestuen, både barn-barn og barn-voksen. I vores pædagogiske arbejde ønsker vi at udvikle og tilgodese alle sider af barnets personlighed. Vores arbejde med børnene tager udgangspunkt i de 6 læreplanstemaer, som er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fælleskab

I vores hverdag sammen med børnene, vil de forskellige emner komme til udtryk i mange aspekter af dagligdagen her i institutionen. Vi vil i perioder fordybe os i enkelte emner med en lille gruppe børn. Vi tilrettelægger det pædagogiske arbejde med udgangspunkt i den aktuelle børnegrupperes behov.

Pædagogiske principper

Det er vigtigt for børnene, at rammerne om det pædagogiske arbejde er overskuelige og genkendelige. Vi har derfor en struktur i arbejdet, der betyder at børnene oplever måltidet, rundkredsen, samværet og aktiviteter som tilbagevendende begivenheder over ugen. Når barnet kan overskue og genkende hverdagen i vuggestuen, vil det skabe tryghed. Dette vil skabe et fundament for barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Vi vil arbejde med barnet som enkeltindivid og som en del af gruppen her i vuggestuen, vi vil arbejde med barnets kompetencer og skabe muligheder for succesoplevelser, selvudvikling og følelsen af at være en værdifuld del af gruppen.

Pædagogisk grundlag

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag."

"Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark."

"De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv."

"Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud."

"Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og Børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og Børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, leg, læring og børnefællesskaber

Børn skal føle sig set, hørt og forstået. Vi ser barnet som et medmenneske vi holder af og kan lide at være sammen med. De skal opleve at have indflydelse på deres hverdag og inviteres til at være aktivt deltagende, og dermed være med skabere af egen læring og udvikling. Alt dette med udgangspunkt i, at barnet får de bedste udviklingsmuligheder i deres dannelsesproces, når de færdes i en genkendelig hverdag med kendte, nærværende og omsorgsfulde voksne.

Vi skaber rammerne for, at børnene oplever meningsfulde og udfordrende tiltag. Igennem dialog udforskes, udvikles, og udfordres barnets nysgerrighed og forundring, således sker der en dannelse hos barnet. Dette kan være ift. de relationer barnet indgår i, men også på de store og små spørgsmål om livet og oplevelser de har, som sammen med de voksne i fællesskabet kan sættes i spil.

Vi skaber rum for, at børns forskelligheder, hensigter og perspektiver kommer i spil i vores dagligdag. Vi er bevidste om, hvad der er vigtigt, og om hvornår det er hensigtsmæssigt at bringe børnenes perspektiver i spil, og hvornår det ikke er. Således får børnene en oplevelse af at have medindflydelse på aktiviteter og dagligdagen.

I den pædagogiske praksis giver vi mulighed for dannelse og børneperspektiver ved at: Skabe en ramme hvor børnene oplever, at der er plads til forandringer, hvor de kan komme med deres bidrag til eksempelvis morgensamlingen. Hvis det er muligt, tages der udgangspunkt i det enkelte barns perspektiv, andre gange bestemmer flertallet. Vi bestræber os på at skabe en ramme, hvor børnenes udsagn og ønsker, er med til at forme de kommende pædagogiske aktiviteter.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

De pædagogiske læringsmiljøer er rammen for barnets trivsel, læring, dannelse og udvikling. Dette indebærer, at læring finder sted hele dagen. Det pædagogiske læringsmiljø skal skabe mulighed for, at barnet kan eksperimentere og bruge fantasi i sin leg.

I vuggestuen vægter vi den genkendelige og forudsigelige hverdag, hvor børnene møder kendte voksne, som igennem nærvær, omsorg og anerkendelse skaber tryghed og tillid til at bevæge sig ud i legen, fællesskabet og nye relationer, der hvor læringen for alvor finder sted.

Igennem hele dagen er de voksne opmærksomme på, hvordan vuggestuens rum både ude og inde bruges, således der kan skabes ro og fordybelse til leg og læring. Der er opmærksomhed på, hvad det enkelte barn har brug for i sin udvikling, i sine relationer og behov. Det betyder, at vores læringsmiljø er fleksible og foranderlige.

Vi skaber læringsrum/legemiljøer, der indbyder til leg og fordybelse. Vi har plads til den stille leg med små figurer og dukker, konstruktionslege og kreative udfoldelser, men også til den aktive leg, hvor kroppen og stemmen kommer i spil.

Igennem planlægning, målsætning, refleksion, evaluering og dialog arbejder personalet kontinuerligt med at skabe og udvikle dynamiske læringsmiljøer hele dagen, som støtter barnets trivsel, læring, dannelse og udvikling. Via vores fokus på børnesyn og børneperspektiverne, sætter vi rammen for læringsmiljøet - hvor børnene selv skaber legen.

Samarbejde med forældre om børns læring

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

[Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?](#)

Samarbejde med forældre om børns læring og udvikling

Forældresamarbejdet i vuggestuen vægtes højt. Derfor gør alle medarbejdere en stor indsats for at skabe et godt, tillidsfuldt og konstruktivt samarbejde med forældrene, hvor vi skaber de bedste forudsætninger for børnenes trivsel og udvikling.

Den daglige kontakt

Vi vægter hverdagsmødet mellem personale og forældre, for at skabe de gode rammer for barnets tryghed og trivsel. Vi møder hinanden med en hilsen, både når vi kommer ind ad døren og går hjem

igen. Så vidt muligt prioriterer vi tid til at modtage det enkelte barn med en fælles forventning om, at både forældre og personale fortæller om oplevelser fra hjemmet eller vuggestuen, som kan have indflydelse på barnets trivsel og dag. Vi stræber efter et passende informationsniveau, med fællesbeskeder og informationer over Aula, ugentlig dokumentation til de forskellige børnegrupper om hvad der laves af aktiviteter, og selvfølgelig den daglige dialog, hvor der er plads til den gode historie.

En åben og lydhør dialog

I hverdagen ønsker vi en konstruktiv dialog mellem børn, forældre og personale, hvor der er åbenhed, respekt og lydhørhed overfor hinanden. Vi prioriterer tydelighed omkring gensidige forventninger og tilbagemeldinger. Derfor har vi en forventning om, at tvivlsspørgsmål, bekymringer el.lign. altid vil blive vendt med de personer i vuggestuen det involverer, sådan at der skabes fælles viden og vi kan understøtte det fremtidige samarbejde bedst muligt.

Når et barn skal til at starte i Vuggestuen Angolavej

Vi prioriterer god tid til barn og forældre i opstarten, og det foregår altid i en mindre gruppe. Vi vil have en primær voksen i opstartsfasen, og det er den personale der har ansvaret for at tage godt imod det nye barn og dets forældre.

I den første tid vil I som forældre opleve, at vi stiller mange spørgsmål. Det gør vi for at få det bedste udgangspunkt for at lære jeres barn at kende. Vi forventer, at I har god tid til indkøring, vores erfaring er, at vi bruger ca. 2 uger.

Opfølgings samtaler

Der vil blive tilbudt årlige trivselssamtaler ved behov.

Børn i udsatte positioner

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

[Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?](#)

Særlige indsatser

Børnenes liv former sig forskelligt og der kan være brug for, at vi i fællesskab finder ud af, hvad der skal til, for at jeres barn kan komme videre med den gode udvikling. I vil opleve, at vi tidligt går i dialog med jer forældre, hvis vi er bekymret for jeres barns udvikling. Vores tilgang er, at vi i fællesskab skal forsøge at finde løsninger, hvilket betyder, at vi stiller krav både til os selv og jer forældre. Vi vil være i løbende dialog med jer forældre, for at skabe de bedste forudsætninger for, at opnå dette.

Stærke børnefællesskaber: Vi har et godt og lærerigt samarbejde med det team der er tilknyttet vuggestuen og som kommer fast hver 6. uge af 1 ½ times varighed. Kompetencecentermøderne er et tiltag vi har stor gavn af i forbindelse med at etablerer stærke børnefællesskaber. Tiltag der er med til at klæde os, som pædagogisk personale, på i en ofte travl hverdag, hvor der hele tiden er behov for at vi tilegner os nye kompetencer i takt med at vi møder nye udfordringer. Møderne er medarbejdernes udviklings rum, hvor de kan reflektere og blive klogere, samt blive inspireret og sporet ind på hvad næste udviklingspunkt skal være for det aktuelle barn.

Vi har oparbejdet en rutine, hvor hver stue, udfylder et skema, inden mødet bliver afholdt, om hvilke børn de gerne vil drøfte på det kommende møde, hvilke tiltag har vi igangsat, ser vi fortsat ændringer i barnets adfærd, til trods for de tiltag vi har igangsat osv. Denne tilgang gør at vi ofte imødekommer børns/familiers udfordringer, så børn og forældre ikke skal vente længe på, at tiltag og indsatser iværksættes, men derimod, bliver de mødt af et personale, der understøtter barnets læring og trivsel, der hvor barnet er.

Når vi har et barn, hvor det vurderes i samarbejde med forældrene, at der skal tilknyttes en pædagogisk vejleder eller en psykolog så aftaler vi et forløb, som består af observationer og lige dele pædagogisk/psykologisk sparring med de medarbejdere som det aktuelle barn er tilknyttet. Fagpersonen er altid tilgængelig v. Spørgsmål, ændringer i barnets adfærd og også i forhold til at opretholde det gode samarbejde med forældrene, i den svære situation det kan være for nogle forældre at blive konfronteret med at deres barn har en udfordring.

Faglig og kompetent sparring

Forældregruppen kan altid gøre brug af personalets viden og faglighed, hvis de har brug for en dialog om deres barn og de ting, de kan være optagede af, eller bekymrede for. Personalet har tavshedspligt med alt, der vedrører børn og forældre.

I vuggestuen kan vi til tider opleve børn der i kortere eller længere tid befinder sig i en udsat position, enten pga. barnets sociale baggrund, manglende sprog eller andre evt. fysiologiske årsager. Hvis et barn befinder sig i en udsat position, vil vi altid have fokus på barnets styrker og kompetencer, med henblik på, at barnet har de bedste muligheder for at deltage i børnefællesskabet. Vi tilstræber at tilrettelægge vores pædagogiske læringsmiljø gennem hele dagen, så vi kan opnå deltagelse fra alle børn hen over dagen. Det er den voksnes ansvar at sikre, at alle børn indgår i fællesskabet i løbet af dagen.

Overleveringer

I Tårnby Kommune skal alle dagtilbud arbejde med overleveringer. Det betyder, at vi i vuggestuen ligger vægt på den gode overlevering til barnets kommende børnehave. Vi inviterer jer forældre til en samtale inden børnehavestart, hvor vi drøfter med jer, hvad der giver bedst mening at overlevere til børnehaven. Dette for at barnet får de bedste forudsætninger for en god børnehavestart.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

[Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?](#)

På vejen hvor vuggestuen ligger, er der tradition for at flere huse og haver er pyntet op med julelys og figurer. Vi finder det naturligt at vuggestuen også deltager i dette og vil hænge lys på vores facade i december måned. Desuden vil vi gå i dialog med grundejerforeningen for at få inspiration og blive integreret i vejens juletradition

Vi besøger ofte det lokale bibliotek i Vest Amagercentret. Her kigger børnene i bøgerne og leger med bibliotekets legetøj. Vi tilmelder også ofte vuggestuen til de arrangementer der er tilgængelige på biblioteket.

Vi har af flere omgange lånt lærkereden, som er naturskolens nyeste lokaler opført specielt til de 0-6-årige. Det har været for en uge ad gangen og vi har været heldige at forældrene har bakket op om ideen, så børnene er blevet afleveret og hentet derude. Dagene er så gået med at udforske lærkereden, hvor alt er indrettet til små mennesker og da naturen er lige uden for huset, så der er også blevet lavet frokost over bål.

De arrangementer der tilbydes fra naturskolen deltager vi så vidt muligt i, det kan være eksempelvis kanoture ved Amagerstrand i august og juletur i Ugandaskoven i november.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

[Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?](#)

I vuggestuen udvikler vi løbende vores fysiske læringsmiljøer, der skal tilrettelægges efter vores aktuelle børnegruppe. Vi bestræber os på at indrette vores rum, så det er tydeligt for børnene, hvad der skal foregå. Vi er i vores indretning opmærksomme på at der er plads til både fordybelse og vild leg, samt at rummene skal være æstetisk indrettede, set fra et børneperspektiv. I løbet af dagen opdeler vi børnene i mindre grupper, og sørger således for at der er plads til at få øje på det enkelte barn, samt at kunne gribe børnenes initiativer og perspektiver.

De seks læreplanstemaer

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

"Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Alsidig personlig udvikling:

Ved at have tydelige/deltagende voksne, vil vi være med til at skabe trygge rammer for et godt læringsmiljø for leg og fællesskab blandt børnene.

Vi vil skabe muligheder for at børnene aktivt kan deltage med de kompetencer og forudsætninger de har, da alle børn er betydningsfulde i fællesskabet.

Vi vil have fokus på selvhjulpenhed gennem hele dagen. Vi vil hjælpe barnet til at hjælpe sig selv, vi vil give de værktøjer barnet skal have for at lykkes i de daglige rutiner, både ved måltider, af- og påklædning og diverse aktiviteter. Vi vil tage hensyn til alder, evner og humør da dette vil have en indvirkning i forhold til hvad vi kan forvente af barnet.

Vi vil støtte børnenes nysgerrighed, og den positive tilgang til alle facetter af deres hverdag. Vi vil støtte børnene i deres udfoldelser og derved styrke deres selvværd og selvopfattelse.

Vi vil være opmærksomme på og støtte barnets tanker og følelser, samt hjælpe dem til at forstå andres. Vi vil italesætte disse følelser og guide barnet til at finde løsninger. Vi vil give dem værktøjer til at kunne løse problemstillinger fremadrettet.

Eksempel: Alsidig personlig udvikling i den sociale sammenhæng:

Vi har i en længere periode haft fokus på det enkelte barns ressourcer og selvhjulpenhed. Vores arbejde med selvhjulpenhed tager udgangspunkt i det enkelte barns alder og udviklingstrin (zone for nærmeste udvikling).

Ved at have fokus på børnenes egne ressourcer kan børnene lære at mestre forskellige krav og udfordringer i hverdagen. Dette kan være med til at barnet får succesoplevelser, når det kan mestre tingene selv. Det kan øge deres selvtillid og deres selvværd. Barnet kan få en oplevelse af at være med i og deltage i fællesskabet. Ved at børnene får forskellige opgaver, som eksempelvis "ugens hjælper" ved måltiderne, der hjælper med at hente madvognen, deler drikkedunke ud og henter hagesmække til de andre børn, kan dette være med til at give barnet en følelse af at være en stor og aktiv del af fællesskabet.

Ugens hjælper er synlig for børnene på stuen på en opslagstavle, hvor der hver uge er en ny ugens hjælper, dette er visualiseret med et billede af det enkelte barn, da vi har øje for at skabe mulighed for deltagelse for alle børn. Børnene respekterer hinanden, når det er de andres tur til at være ugens hjælper og taler meget om dette på stuen.

Social udvikling

"Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Social udvikling

Vi vil have fokus på at skabe læringsmiljøer, hvor voksne og børn møder hinanden med positive forventninger. Her vil personalet i vuggestuen guide og understøtte relationer og samspillet blandt børnene, for at understøtte deres sociale udvikling.

Vi guider ud fra vores viden omkring det enkelte barns zone for nærmeste udvikling.

Vi vil skabe muligheder for at børnene kan danne venskaber, både i mindre grupper og på tværs af huset. Her vil vi blandt andet danne grupper ud fra barnets zone for nærmeste udvikling, da dette kan skabe et godt grundlag for nogle positive relationer.

Eksempel på en leg med fokus på de sociale kompetencer og social opmærksomhed

Alle 3 stuer mødes i vuggestuens fællesrum, som er det rum i vuggestuen hvorfra du kan tilgå de tre stuer. Kl. 9.30 mødes alle i fællesrummet, alle starter med at sætte sig ned, det er kun de medarbejder, som står for aktiviteten der står op.

De 2 medarbejdere starter med at tage en fjolet hat på og siger hej til børnene.

De 2 medarbejdere fanger børnenes opmærksomhed, ved at klappe en rytme hvor børnene kan stemme i.

Derefter rejser alle 36 børn og 9 personaler sig op og synger sangen: "Dav dav alle sammen" hvor læreplansteamet krop, sanser og bevægelse er i fokus.

Alle sætter sig ned på gulvet og klapper rytmisk på deres lår.

Børnene er hele tiden opmærksomme på hvad der sker, når vi alle slår på lårene på samme tid.

Alle synger en sang om øjne, ører, næse og mund. Sangen har fokus på kommunikation og sprog.

De 2 medarbejdere spørger børnene: "Hvad kan vi med øjnene" børnene råber som svar "Blinke".

Alle rejser sig op og synger om den aktuelle årstid, som er efterår. Alle synger i fællesskab sangen " Uh hvor det blæser" med bevægelser til.

Nu er det blevet tid til at den ene medarbejder, tager sin tryllestav frem. Børnene viser tydeligt, med deres kropsprog at de godt ved hvad der skal ske. Før medarbejderen går i gang med at trylle, lægger alle børn sig på gulvet og nu bliver alle børn tryllet om til små bjørnene.

De 2 medarbejder laver nu en aktiv historie fortælling, hvor de fælles til alle i rummet siger:

"De små bjørne er blevet søvnige og kryber ind i deres hule og lægger sig i en kæmpe bunke blade, de gaber, de smasker og begynder at snorke".

Nu kommer den anden medarbejder med sin guitar og synger bjørnen sover.

Medarbejderne som står for aktiviteten, leger at de er den store bjørn, - når den store Bjørn har brølet, venter børnene spændt på hvad der skal ske, for nu skal der være bjørne fest.

De 2 medarbejdere synger nu for på sangen: " Så begyndte bjørnene at hoppe, - trampe, - liste, - og danse!

Børnene danser og griner i et stort fællesskab.

Til slut agere de 2 medarbejdere bjørnemor, som kommer trampende og siger: " Vi skal stoppe – ikke hoppe, ned og sid, det var sjovt at lege, æh bæh buh, tak for nu" – og alle børnene råber og klapper i deres hænder.

Vi har valgt at vi præsenterer det samme program for børnegruppen, ca. 4 gange for at skabe tryghed og genkendelighed for børnene. I aktiviteten er det primært læreplanstemaerne kommunikation og sprog, - krop, sanser og bevægelse, samt kultur, æstetik og fællesskab der er i fokus.

Efterfølgende består aktivitetsstunden af åbne stuer, med tilgængelige læringsmiljøer, som kan være følgende: Massage, modellervoks, historielæsning eller mulighed for at tegne.

Kommunikation og sprog

"Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Kommunikation og sprog

Vi er opmærksomme på den tidlige sprogstimulerende indsats, da dette kan have væsentlig betydning for barnets sprogudvikling. Kommunikation gennem daglige gentagelser kan understøtte barnet til at styrke dets kognitive evner og barnets trivsel. Eksempelvis, "du får en ren ble på nu".

Vi er bevidste om at det er essentielt for barnets sprogtiltagelse at læringsmiljøet understøtter de forskellige temaer og barnets kommunikative samspil i de sociale fællesskaber gennem gentagelser, derfor har vi i vuggestuen valgt at arbejde ud fra fire temaer om året. Hvert tema bliver synliggjort for børnene og forældrene i vores indgangsparti i huset og på stuerne i børnehøjde gennem billeder af de forskellige temaer, bøger, plakater og sange.

Her er det det pædagogiske personale, der skaber læringsmiljøerne. Sproget tilegnes i samspillet med andre, gennem leg, dialog og rutiner. Det er det også væsentligt at kommunikationen kan skabe rammer for venskaber og relationer blandt børnene.

Sprog er i alt hvad vi foretager os, og i alle læreplanstemaer.

Eksempel på sprogaktivitet:

De 3 medarbejder, sidder sammen med de 12 børn der er tilknyttet brumbassestuen, på stuens madrasser i en rundkreds. Stuens 6 babblarna bamser er med i dagens samling, da det er babblarna vi har fokus på. De 6 babblarna repræsenterer hver sin sproglyd og hver sin farve.

Navnene og farverne er følgende:

Bibi er gul, Bobo er rød, Dodo er blå, Baba er brun, Dada er grøn, Didi er pink.

På skift vælger børnene en af babblarna af sidde med.

Vi starter med at synge navnesangen, hvor vi bruger babblarnas navne, så børnene på den måde lære deres navne at kende og personlighed. Personalet imiterer sammen med børnene babblarnas forskellige personligheder.

Herefter synger vi, " Vi tager med bussen ud på landet, her kan vi se en BIBI blandt andet, hvad siger BIBI? Her byder børnene ind med hvad de siger. Efterfølgende danser både børn og medarbejdere, med babblarna rundt i ring.

Efter sangen og dansen, sætter vi os igen på madrassen og har dialogisk læsning ud fra bøgerne om babblarna og babblarnes verden. Den ene bog vi læser i dag, hedder "Bobbos taske" den bog har vi indhentet pædagogiske rekvisitter til, i form af en fysisk taske med det samme indhold som tasken i bogen.

Børnene skiftes undervejs i historien, til at finde de ting i den fysiske taske som bliver nævnt i bogen – som Bobbo mangler.

Vi har indrettet det mindste af stuens to grupperum, til babblarnas rum, for at rammesætte for børnene, at her er der et tilgængeligt læringsmiljø, der omhandler babblarna.

I rummet hænger plakater med alle figurer fra babblarna og babblarna i form af tøjdyr er tilgængelige – så børnene kan lege med dem når de vil.

Babblarna materialet er udviklet til aldersgruppen 0-6 år og materialet er anbefalet af kommunes talehøre lærer. I læringsrummet med Babblarna i fokus, er det primært kommunikation og sprog, social udvikling, alsidig personlig udvikling, samt krop, sanser og bevægelse der arbejdes med i den planlagte aktivitet.

Krop, sanser og bevægelse

"Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen".

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Krop, sanser og bevægelse

Vi har øje for det enkelte barns behov og er opmærksomme på, at barnet tilegner sig de basale grundbevægelser og aldersvarende motoriske færdigheder

Vi bruger vores udearealer, da dette kan skabe rum for motoriske udfoldelser. Græs underlag, grus, fugleredegynge, bakken og klatrestativet er gode måder at få brugt kroppen og få udfordret grovmotorikken på.

Et dagligdags eksempel på en sanseaktivitet:

I vuggestuen har vi en gentagende aktivitet, en sanseleg med farvede ris. Denne aktivitet er rammesat således at vi hver uge igangsætter den for børnene, enten ved de små sanseborde, der er tilknyttet sanserummet eller ved de høje borde på stuen ved fællesonstdags aktiviteten. Ved de små borde kan børnene stå omkring sansebordet, så der ligeledes skabes mulighed for at flere børn kan deltage i aktiviteten, uanset alder og udviklingstrin (zone for nærmeste udvikling), da personalet kan skrue op og ned for aktiviteten sværhedsgrad, alt efter hvad der fyldes i rummene i sansebordet. Ved aktiviteten bliver børnenes taktile sans stimuleret ved at have fingre og hænder nede i risene. Smagssansen kommer ligeledes også i spil, da det kan være spændende for børnene at smage på de farvede ris. Vi tilbyder børnene forskellige redskaber, eksempelvis små skovle, spande, kander etc. Børnene får stimuleret og styrket deres øje-hånd koordination, deres finmotorik og koncentrationen.

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Vi er opmærksomme på at understøtte barnet gennem den kropslige læring hvor det tilegner sig viden om naturen og vores påvirkning i naturen. Vi vil bruge naturen gennem nærmiljøet, vores legeplads og tage naturen med indenfor, da vi her kan skabe nye muligheder for kropslig udfoldelse, nye sansindtryk og derved udvikling og læring. Vi tilstræber os på at møde barnet i dets underen og sammen med barnet udforske og eksperimentere ting i naturen.

Vi er også opmærksomme på at børn skal opleve naturen gennem skov, vandhuller, stranden samt dyrene og gennem brugen af vores lokalsamfund.

Et hverdagseksempel på natur, udeliv og science:

Jeg havde over en periode på 4 uger haft fokus på de sociale kompetencer blandt de 4 ældste børn på stuen, dette havde jeg blandt andet igennem nogle ture ud af huset og over i den nærtliggende skov. På disse ture ud af huset, kunne jeg se at børnene havde læringen med fra lege på stuen. De havde fået øje på hinanden. En dag, da vi var på en tur i skoven, fandt en af drengene, A, en stor gren i skovbunden da vi gik ned af skovstien. Den var sjov at gå med, og A gik og slå til buske, blade, træer og brugte den som stok. En af de andre drenge, B, ville også have en stor gren og henvendte sig til mig, og med sit veludviklede sprog sagde B, at han også ville have en stor gren. Dette hørte A og kom over og tog B i hånden, kiggede på B og spurgte om B ville have en gren. B kiggede tilbage på A og nikkede. A vendte sig om og kiggede ind i skovbunden langs skovstien, A gik ind imellem buskene og imens kiggede han ned i skovbunden, og der lå en stor gren til B. A samlede den op og gik hurtigt over til B med den, gennem buske og blade. A var meget glad og begejstret kunne jeg se, og han rakte stolt

B grenen, og sagde "værsgo". Bagefter tog A, B i hånden og så gik de sammen ned ad skovstien og slog til blade og buske.

Gennem guidet leg på stuen, i de tydelige læringsmiljøer, er vi som medarbejder lykkedes med at få børnenes til at få øje på hinanden og dermed styrke muligheden for relationsdannelse.

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Kultur, æstetik og fællesskab:

I den tid børnene er tilknyttet vuggestuen vil vi introducere dem for de traditioner, højtider og mærkedage vi mener er med til at styrke fællesskabet både for børnegruppen som helhed og for det enkelte barn.

De traditioner vi bl.a. har i vuggestuen er at vi holder fastelavn, hvor det enkelte barn kan komme udklædt eller vi kan hjælpe barnet i kostumet senere hvis det skulle få lyst til at have det på. Til påske og til jul mødes alle tre stuer i vuggestuens fællesrum hvor vi afholder en fælles påske –og julefrokost, som vuggestuens madmor Lotte har frembragt. Det er en tradition både børn og voksne har stor glæde af. I tæt samarbejde med forældrebestyrelsen, har vi fået skabt en tradition om at der bliver hængt julelys op på vuggestuen facade og sidst i november holder vi så julelys tænding med alle børn og forældre.

En hverdagsfortælling om en juleaktivitet

Jeg har planlagt en aktivitet som vi igangsætter ved at samle børnene på gulvet, med os har vi en bunke grønt karton, dobbeltklæbende tape og en stor saks.

Jeg begynder at klippe kartonen i stykker mens jeg "med store armbevægelser" fortæller hvad jeg gør: KLIP KLIP KLIP og børnene følger ivrigt med og siger KLIP KLIP KLIP. Så skal der KLASKES tape på kartonstykkerne og så skal kartonen KLASKES op på vinduet og hov, det blev til et juletræ!!!!

Imens jeg klipper og klasker, er børnene deltagende ved, at de skiftevis sidder, ligger på knæ, er oppe og stå, klapper i hænderne, hopper og ivrigt udbrøder KLIP og KLASK.

Så er det børnenes tur: Børnene får lov til at kravle op og sætte sig ved bordet, alle vil gerne være med, der er ikke plads, så jeg trækker et lille bord hen ved det store, så er vi her alle sammen!

Jeg lægger en bunke forskelligt farvet og mønstret papir på bordet, og så får børnene hver en saks. Børnenes ansigtsudtryk taler for sig selv: Hvilken tillids erklæring!

Jeg fortæller at "så kan man vælge det papir man har lyst til og klippe pynt til vores juletræ."

Med saksen i hånden går børnene i gang, der er dyb koncentration, der bliver forsøgt klippet i det papir der er valgt, og vi voksne er parate til at støtte og vejlede, hvis/når der er behov for dette. Hos de børn, hvor klippeteknikken er for svær at mestre, fortæller vi, at man kan rive papiret i stykker. Der bliver klippet og revet med stor iver og pludselig har vi en stor bunke "konfetti". Børnene putter deres konfetti i en fælles kurv, som vi ta´r med hen til juletræet i vinduet. Jeg KLASKER limlak på juletræet og så får børnene lov til at KASTE konfettien op på juletræet, noget sætter sig fast, noget lander i vindueskarmen, og det der lander i vindueskarmen, er naturligvis også vigtigt at få med, så nogen kravler op, nogen løftes op så vi kan få al pynten på, "uff, lim på fingrene, det klistrer".

Alle hujer og klapper af begejstring over vores fælles kunst og når vi er færdige med at beundre, hjælper vi hinanden med at rydde op.

Jeg har tilstræbt at skabe en aktivitet, hvor alle kan føle sig som en del af et fællesskab. Hvad enten barnet kan klippe eller rive, har det bidraget ligeværdigt til vores fælles kunst.

Jeg har forsøgt at formidle aktiviteten som en fortælling, hvor børnene får mulighed for sanselig indlevelse og for at mærke begejstringen i kroppen.

Jeg har lagt vægt på, at børnene kunne få lov til at føle, at de selv var skaberne af værket" og det æstetiske udtryk er deres.

Evalueringskultur

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

Vi er stadig i gang med at oparbejde en evalueringskultur i forhold til den pædagogiske læreplan. Indtil videre er læreplanen primært blevet evalueret af ledelsen, med udgangspunkt de pædagogiske drøftelser vi har haft det sidste års tid på pædagogmøder og på PUM møder. Vi er fornyeligt gået i gang med at udarbejde SMITTE modeller omkring vores læringsrum, både dem der bliver skabt rundt om en aktivitet og de læringsrum der er tilgængelige gennem hele dagen. Vi vil løbende fremover tage udgangspunkt i SMITTE modeller, når aktuelle læreplanstemaer og læringsrum skal evalueres.

Vi vil også inddrage materialet fra KIDS fremover i vores evalueringsprocesser.

Vores mål er at få skabt en evalueringskultur, hvor vi samler op på og lærer af vores tiltag.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Vi har valgt at vi vil evaluere vores pædagogiske læreplan løbende ved vores månedlige pædagogiske udviklingsmøder. I den forbindelse har vi nedsat en læreplansgruppe, som vil bestå af en pædagog fra hver stue, der mødes med ledelsen cirka 14 dage inden næstkommende personalemøde. På mødet er det gruppens ansvar, at fremlægge hvilken del af den pædagogiske læreplan der skal evalueres/reflekteres over som samlet personalegruppe.

Vores pædagogiske læreplan fungerer som personalets vigtigste arbejdsredskab, så personalet har også fået til opgave at være kritisk reflekterende, forstået på den måde at hvis der er står skrevet noget vi ikke udføre i praksis, så er det vigtigt at de er fagligt undrende både over for deres egen praksis og deres kollegaers.

Vi vil ligeledes som en del af den evalueringskultur vi skal have skabt løbende lytte/læse relevant litteratur, bl.a. vil læreplansgruppen igen lytte til podcastserien "Børnehøjde" fra EMU. I tilblivelsen af den pædagogiske læreplan, brugte vi podcast serien og fandt redskabet meget værdifuldt.